

Welzijn en zorg voor mensen met dementie en hun naasten in Amsterdam-Zuidoost

Missie en visie

Gemaakt door een groep van naasten van mensen met dementie en medewerkers van verschillende organisaties in Amsterdam Zuidoost.

Ter bespreking tijdens de Inspiratiebijeenkomst

‘Een prettig leven met dementie in Amsterdam Zuidoost’ op 2 april 2025

Versie 21 maart 2025

Met financiële hulp
van de volgende
fondsen:

Ars Donandi

FONDS
SLUYTERMAN VAN LOO
—
OUDERENPROJECTEN

Inhoudsopgave

Aanleiding	3
Maatschappelijke ontwikkelingen.....	3
Start van een project.....	3
Missie	4
Visie.....	4
1. Behoeft e aan informatie	5
2. Behoeft e aan plezier en ontspanning	6
3. Behoeft e aan steun en gesprek.....	6
4. Behoeft e aan op adem komen	7
5. Behoeft e aan advies en iemand die dingen regelt.....	7
6. Behoeft e aan samenwerking	7
Tot slot	7

Aanleiding

De start van een nieuwe coördinator voor Amsterdam-Zuidoost vanuit de stichting Odensehuis Amsterdam was een aanleiding om de volgende vraag aan de orde te stellen:

Hoe dragen het Odensehuis en andere organisaties zo goed mogelijk bij aan een prettig leven voor mensen met dementie en hun naasten in Amsterdam-Zuidoost, zodat zij het zo lang mogelijk vol kunnen houden in hun eigen sociale omgeving?

Maatschappelijke ontwikkelingen

We zien de volgende maatschappelijke ontwikkelingen:

1. Meer dementie – te weinig zorgcapaciteit

De komende 25 jaar neemt het aantal mensen met dementie dat woont in Amsterdam-Zuidoost snel toe. Van ongeveer 1.000 nu naar ongeveer 2.500 in 2050. Terwijl dit aantal meer dan verdubbelt blijft de beroepsbevolking om voor hen te zorgen gelijk of neemt zelfs af. Er zullen niet voldoende verpleeghuizen beschikbaar zijn waar deze mensen kunnen wonen. Andere, creatieve oplossingen zijn nodig.

2. Veranderend beeld over zorgverlening aan bij dementie

Mensen met dementie, hun naasten en professionele zorgverlening vragen om een andere benadering van de zorg voor en begeleiding van mensen met dementie. Mensen met dementie zijn in het verleden teveel teruggebracht tot zorgobject, dat gevoed, verschoond en van medicatie moet worden voorzien. De nog functionerende mens kreeg lang nauwelijks aandacht. Daardoor werd vaak te vroeg de regie over het eigen leven weggenomen bij mensen met dementie. Dat leidde / leidt tot veel verdriet en onmacht bij de mensen met dementie en hun omgeving.

3. Verschillende initiatieven met overlap

Vanuit meerdere richtingen worden informatie- en zorginitiatieven ondernomen om het leven van mensen met dementie te verbeteren: Het Buurtteam, de Alzheimer-stichting, zorginstellingen, case managers, welzijnsinstellingen, Odense-huizen, buurthuizen, buurtkamers. Het gevaar bestaat dat door onvoldoende afstemming initiatieven niet van de grond komen, de schaarse capaciteit van beschikbare mensen en de mogelijkheden van bestaande voorzieningen niet goed worden gebruikt, de veelheid aan beschikbare informatie tot onduidelijkheid leidt voor de mensen met dementie.

Start van een project

Met bovenstaande realiteit in het achterhoofd schreef stichting Odensehuis een projectplan en ontving daarvoor subsidie. Er startte een klankbordgroep. Deze groep bestaat uit naasten van mensen met dementie en afgevaardigden van enkele betrokken organisaties rond dementiezorg en belangenbehartiging. Deze groep toetst initiatieven voor het verbeteren van het leven van mensen met dementie op

wenselijkheid en haalbaarheid en zelf voorstellen doen voor verbeterinitiatieven. Het gaat in de eerste plaats om initiatieven in het stadsdeel Amsterdam Zuidoost.

De klankbordgroep bestaat uit drie naasten van mensen met dementie, een vrijwilliger van het Odensehuis en drie afgevaardigden van de betrokken organisaties.

Om richting te geven aan het denken heeft deze groep, in navolging van het projectplan, als eerste activiteit een missie en visie geformuleerd die breed gedragen kan worden door alle organisaties in Amsterdam-Zuidoost, formeel en informeel, en die bijdragen aan een prettig leven voor mensen met dementie. Het is een document ontstaan van 'onderaf', door de mensen uit de dagelijkse praktijk.

De volgende stap is nu onze ideeën voor te leggen aan en aan te laten vullen door mensen met dementie, hun naasten, vrijwilligers, medewerkers en bestuurders van betrokken organisaties. Dat gebeurt op 2 april 2025 tijdens een inspiratiebijeenkomst.

In het vervolg van dit document beschrijven we de missie en visie zoals door de klankbordgroep bedacht.

Missie

De missie van de betrokken organisaties is als volgt:

Maximaal bijdragen aan een prettig leven voor mensen met dementie en hun naasten in Amsterdam-Zuidoost, zodat zij het zo lang mogelijk in de eigen sociale omgeving kunnen volhouden.

Visie

De mens met dementie, zijn wensen en behoeften staan centraal. Deze mens gaat in eerste instantie met zijn naasten de uitdagingen van het leven met dementie aan. Er is behoefte aan verschillende vormen van ondersteuning afhankelijk van de ontwikkeling van de dementie en de specifieke situatie van de mens met dementie.

Mensen met dementie en hun naasten maken er in de eerste plaats zelf het beste van. Met liefde, creativiteit en levenskunst. In multicultureel Amsterdam-Zuidoost geldt dat nog meer dan in de rest van Nederland. Goed zorgen voor je ouders is bij veel culturen vaak een vanzelfsprekendheid.

De weg die mensen daarbij bewandelen verschilt, maar er zijn ook veel overeenkomsten. De deskundigheid die mensen ontwikkelen is daarbij heel waardevol voor anderen die in hetzelfde schuitje zitten. 'Aan een half woord genoeg hebben is een verademing' zeggen mensen vaak. Van die deskundigheid willen we gebruik maken.

De mens met dementie kan niet losgezien worden van de naasten om hem heen. Zij vormen een twee (en soms drie of vier of vijf) eenheid, waarbij de naasten steeds meer de regie overnemen.

Mensen met dementie, hun naasten en buurtbewoners ontmoeten elkaar op steeds meer plekken in Amsterdam Zuidoost. Er ontstaan gemeenschappen waar plezier, menselijkheid, gelijkwaardigheid, saamhorigheid en solidariteit centraal staan. Het zijn inspirerende plekken waar nieuwe ideeën en initiatieven ontstaan, bedacht door de mensen zelf. Een beweging van 'onderaf'.

Samenvattend:

- *Mensen met dementie en hun naasten zijn (meestal) krachtige mensen die met liefde, creativiteit en levenskunst er zèlf al het beste van maken.*
- *We maken gebruik van de kracht en ervaringsdeskundigheid van mensen met dementie en hun naasten*
- *Mensen met dementie en hun naasten vormen een twee (of drie of vier of vijf) eenheid.*
- *De organisaties betrokken bij dementie in Amsterdam-Zuidoost ondersteunen de mensen met dementie en hun naasten waar mogelijk, waarbij de mensen met dementie en hun naasten meedenken bij alles wat we doen. Zij hebben de leiding.*
- *Financiers faciliteren de totstandkoming van ontmoetingsplekken voor mensen met dementie in Amsterdam Zuidoost.*

De mens met dementie en de naaste omgeving hebben behoefte aan ondersteuning van professionele organisaties, belangengroepen en ervaringsdeskundigen. Deze behoefte bestaat uit de volgende onderdelen.

1. Behoefte aan informatie
2. Behoefte aan plezier en ontspanning
3. Behoefte aan steun en gesprek
4. Behoefte aan op adem komen
5. Behoefte aan Advies en iemand die dingen regelt
6. Behoefte aan samenwerking

Hieronder werken we deze onderwerpen uit en beschrijven we hoe we dit in Amsterdam-Zuidoost graag willen organiseren.

1. Behoefte aan informatie

Mensen willen op eenvoudige wijze toegang tot informatie over dementie. Dat organiseren we als volgt:

- Amsterdam-Zuidoost heeft een website(pagina) met relevante algemene en specifieke informatie voor mensen met dementie en hun naasten, met informatie over (specifieke) ondersteuning in Amsterdam-Zuidoost. Voor algemene informatie verwijzen we ook regelmatig naar de twee goede landelijke websites: alzheimer nederland.nl en dementie.nl.

- Op deze website is ook een agenda opgenomen waarin alle activiteiten zijn terug te vinden die worden georganiseerd door de verschillende organisaties in Zuidoost.
- De deelnemende organisaties maken een flyer voor verwijzers en hulpverleners (geriaters, huisartsen, praktijkondersteuners, casemanagers dementie, buurtteammedewerkers) waarin mensen verwezen worden naar deze website.
- Mensen met dementie en/of hun naasten adviseren bij de ontwikkeling van de website en de flyer. Regelmatig actualiseren van de website is voor Zuidoost duurzaam vastgelegd.
- Buurtteammedewerkers, Praktijkondersteuners ouderenzorg en Casemanagers dementie hebben een centrale rol bij het informeren van mensen met dementie en hun naasten en zijn daartoe geschoold.

2. Behoeftte aan plezier en ontspanning

Veel mensen met dementie en hun naasten raken in een sociaal isolement als gevolg van onzekerheid, angst en/of schaamte. Meedoen in de oude sociale omgeving lukt dan niet meer. Terwijl plezier en ontspanning zo belangrijk is om een prettig leven te hebben. Hier gaan we als volgt mee om:

- *In alle buurten van Amsterdam-Zuidoost is een ontmoetingsplek waar mensen met dementie en hun naasten binnen kunnen lopen en leuke activiteiten kunnen doen. Geschikte plekken hiervoor zijn in beginsel de dagbestedingen van de verpleeghuizen en het Odensehuis.*
- *Iedere organisatie die dit ook wil aanbieden is zeer welkom!*
- *De verpleeghuizen organiseren minimaal een dag per week deze ontmoetingsplek en organiseren daar dan leuke activiteiten.*
- *De samenwerkende organisaties organiseren vier keer per jaar een excursie.*
- *De samenwerkende organisaties organiseren jaarlijks samen de dag van de dementie.*
- *Mensen met dementie en hun naasten bepalen zelf de programmering van de activiteiten en excursies.*

3. Behoeftte aan steun en gesprek

Mensen met dementie en hun naasten hebben veel vragen, maar zijn zelf ook ervaringsdeskundig. Onder elkaar hebben zij vaak aan een half woord genoeg en kunnen elkaar goed adviseren. Omgaan met veranderend gedrag is daarbij een belangrijk thema, daar is veel winst te behalen. Dit gaan we als volgt vormgeven:

- Twee keer per jaar organiseren we een zelfhulpgroep van vijf bijeenkomsten met 8-10 deelnemers voor naasten van mensen met dementie.
- Vast onderdeel van de zelfhulpgroep is veranderend gedrag. Andere andere onderwerpen worden door de groep zelf bepaald.
- De ervaringsdeskundigheid van de aanwezigen staat centraal in de cursus. Desgewenst nodigt de groep een externe deskundige uit.
- De ontmoetingen die plaatsvinden leiden tot een gemeenschap waar nieuwe vriendschappen ontstaan.

4. Behoeftte aan op adem komen

Naasten van mensen met dementie willen graag op adem kunnen komen. Dat organiseren we als volgt:

- *We zetten de mogelijkheden voor één op één begeleiding voor mensen met dementie op een rij op de website(pagina), zodat naasten andere dingen kunnen doen.*
- *Betrokken organisaties zoeken zelf ook naar mogelijkheden om één op één begeleiding te organiseren bij mensen thuis.*
- *Ook tijdens de activiteiten in de dagbestedingen en ontmoetingsplekken kunnen naasten andere dingen gaan doen.*
- *We onderzoeken de mogelijkheid van een logeerhuis en woonvoorziening in Amsterdam-Zuidoost, zodat naasten ook voor langere tijd op adem kunnen komen.*

5. Behoeftte aan advies en iemand die dingen regelt

Mensen hebben behoefte aan deskundig advies en hulp bij het regelen van zaken. De buurtteammedewerkers, praktijkondersteuners van de huisartsen en casemanagers dementie zijn daarbij van groot belang. Zij doen dit nu al heel erg goed in Amsterdam-Zuidoost. De Toegeleiding vaak nog wel een probleem, met lange wachtlijsten.

- *Voor deskundig advies en hulp bij regelzaken zijn de buurtteammedewerkers, praktijkondersteuners en casemanagers dementie van groot belang.*
- *Om de toegeleiding te verbeteren organiseren we een interculturele verzorggroep bestaande uit ervaringsdeskundige mensen met dementie en hun naasten.*

6. Behoeftte aan samenwerking

Elkaar kennen en korte lijnen tussen de betrokken organisaties zijn voorwaarde voor goede samenwerking tussen alle betrokkenen. We organiseren dit als volgt:

- *Maandelijks is er een online overlegmoment met afgevaardigden van alle betrokken organisaties.*
- *Medewerkers doen minimaal twee keer per jaar een werkbezoek bij een collega-organisatie.*
- *Een keer per jaar is er een gezamenlijke maaltijd voor alle medewerkers.*
- *Activiteiten die worden georganiseerd worden opgenomen in een gezamenlijke agenda.*

Tot slot

We hopen dat deze missie en visie richting geeft aan de manier waarop we welzijn en zorg voor mensen met dementie in Amsterdam gaan vormgeven. En mensen inspireert om mee te denken wat we verder kunnen doen. Om te beginnen op 2 april 2025!